ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 31492/3/2008

DECIZIA NR. 5238

Ședința publică de la 19 noiembrie 2009

Președinte: – Iuliana Rîciu – judecător
– Carmen Ilie – judecător
– Emanuel Albu – judecător
– Alina Homutescu– magistrat asistent

La 12 noiembrie 2009 s-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței Civile nr. 849 din 3 martie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea cu data de 12 noiembrie 2009, iar pronunțarea deciziei s-a amânat la 19 noiembrie 2009.

CURTEA

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin cererea formulată la data de 22.08.2008, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat instanței constatarea calității de colaborator al securității a pârâtului Ciubotariu Costinel.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că pârâtul a fost recrutat în calitate de colaborator pentru supravegherea informativă a Școlii Generale de 10 ani din Sulița, județul Botoșani, semnând un angajament prin care a preluat numele conspirativ „Marinescu".

A mai arătat reclamantul că din rapoartele și notele de analiză reiese că pârâtului i s-au trasat sarcini de informare cu privire la nereguli ce ar putea să apară în cadrul școlii, iar pe parcursul colaborării a furnizat mai multe informații pe linie de securitate, toate materialele având valoare informativă.

Prin încheierea de ședință din 5.12.2008, Tribunalul București, inițial investit cu soluționarea cauzei, a scos dosarul de pe rol și l-a înaintat Curții de Apel București, în temeiul art. 34 din OUG nr. 24/2008.

Prin Sentința Civilă nr. 849 din 3 martie 2009 a Curții de Apel București - Secia a VIII a Contencios Administrativ și Fiscal acțiunea formulată a fost respins ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut, în esență, că reclamantul nu a depus la dosarul cauzei nicio notă informativă redactată de pârât în condițiile angajamentului de colaborare, împrejurare consemnată de altfel și în nota de constatare.

Totodată prima instanță a reținut că din rapoartele și notele de analiză nu reise că pârâtul ar fi furnizat date sau informații cu privire la activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturiilor și libertăților fundamentale ale omului, așa cum prevede art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008.

S-a apreciat că sintagmele „valoare informativă" și „valoare operativă" folosite de agenții de Securitate în notele de analiză, sunt lipsite de relevanță, întrucât acestea au un caracter ambiguu și nu sunt coroborate cu probe concludente, astfel că din actele depuse la dosar nu reiese calitatea de colaborator al Securității a pârâtului.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Prin motivele de recurs se aduc, în esență următoarele critici sentinței recurate:

- în mod greșit nu a fost constatată calitatea de colaborator al Securității a pârâtului deoarece informațiile date de acesta prezintă valoare probantă și sub forma unor „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității"

asupra cărora legiuitorul instituie o prezumție de veridicitate.

- este evident că prin cele 16 informații date pe linie de securitate a fost denunțată atitudinea și poziția potrivnică a cadrelor de la școala generală Sulița față de regimul comunist, fiind astfel încălcate drepturi fundamentale ale omului, cu referire specială la dreptul la viața privată.

Înalta Curte, analizând recursul formulat în raport de criticile formulate, de înscrisurile care există la dosarul cauzei, de dispozițiile legale incidente cât și de prevederile art. 304[1] din Codul de procedură civilă, apreciază că acesta este fondat, pentru considerentele ce urmează a fi expuse.

Potrivit art. 2 alin. 1 lit. b din OUG nr. 24/2008 termenul de colaborator al Securității are următoarea semnificație: „persoana care a furnizat informațiile, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului."

În raport de aceste dispoziții se desprinde concluzia potrivit căreia relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității reprezintă informații ce pot fi luate în considerare la stabilirea calității de colaborator al Securității.

Din înscrisurile care există la dosarul cauzei rezultă că intimatul-pârât a semnat un angajament de colaborator în anul 1984, preluând numele conspirativ „Marinescu", fiindu-i solicitate, printre altele, și informații referitoare la atitudinea potrivnică a cadrelor didactice de la școala Sulița-Botoșani față de regimul comunist, dacă ascultă posturi de radio precum „Vocea Americii", „Europa Liberă" și dacă colportează aceste știri altor cadre didactice sau cetățenilor din comună.

De altfel, aceste aspecte au fost recunoscute de intimatul-pârât prin notele transmise primei instanțe.

Din „Nota de analiză a informatorului Marinescu" de la 10. 10. 1985 și 28. 11. 1986 rezultă că au fost furnizate de intimatul-pârât 16 informații pe linie de securitate și 13 informații cu valoare operativă, în sensul celor solicitate, cu ajutorul cărora s-a stabilit și cunoscut starea de spirit a cadrelor didactice de la această școală și atitudinea acestora față de politica regimului comunist, acestea fiind exploatate la mapa referitoare la învățământ (filele 34-38- ds. tribunal).

Prin urmare, aceste înscrisuri dovedesc că intimatul-pârât a furnizat informații potrivit scopului pentru care a fost recrutat iar acestea vizau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viața privată, la libertatea opiniilor și libertatea de exprimare (art.17 și 19 din Pactul privind Drepturile Civile și Politice), dreptul la libertatea cuvântului și opiniilor (art. 28 din Constituția României din 1965).

Faptul că acestea nu au fost urmate de cercetări și repercursiuni împotriva vreunor persoane vizate de informațiile date nu prezintă importanță întrucât legiuitorul, la stabilirea calității de colaborator, nu a impus și condiția ca respectivele persoane să fie și investigate de Securitate. Este evident că informațiile date de intimatul-pârât oricând ar fi putut fi folosite la dosarele persoanelor la care se referă acestea.

În raport de cele reținute se apreciază că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, astfel că prima instanță a pronunțat o hotărâre cu aplicarea greșită a legii, urmând a fi reținută situația prevăzută de art. 304 pct. 9 din Codul de procedură civilă.

Înalta Curte, date fiind considerentele expuse, în temeiul art. 312 alin. 1, teza I, alin. 3, coroborat cu art. 20 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, va admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, va casa sentința recurată, va admite sesizarea reclamantului și va constata calitatea de colaborator al Securității a pârâtului Ciubotariu Costinel.

Pentru aceste motive,

în numele legii,

decide:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 849 din 3 martie 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința atacată și admite sesizarea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și constată calitatea de colaborator al securității a intimatului - pârât Ciubotariu Costinel.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 19 noiembrie 2009.

(23.156)